

SENSURVEILEDNING 1

Emnekode og navn: PSY2021 Medienes publikum	vår/ 2020 / Eksamenstype: Semester/ Skriftlig eksamen, 4 timer
<p style="text-align: center;">Oppgave:</p> <p style="text-align: center;">Studentene skal besvare kun en av oppgavene</p> <p>Oppgave 1: I etterkant av grove voldshendelser og skyteepisoder har det ofte blitt debatt om hvorvidt medie vold kan ha spilt en rolle. Bruk eksempler på debatter og medieoppslag der medie vold brukes som årsaksforklaring for voldelig adferd, og drøft dette ut i fra relevant pensum.</p> <p>Oppgave 2: På hvilke måter vi kan si at media påvirker våre verdier og hvordan vi forstår verden? Bruk eksempler og drøft ut i fra relevant pensum.</p> <p>Oppgave 3 Barn og ungdom har vore heime frå skulen i ein lengre periode grunna Corona-epidemien. Drøft korleis denne krisesituasjonen kan ha påverka barn og unges mediebruk. Bruk relevante begrep frå «uses & gratifications»-tradisjonen i diskusjonen din. Tematiser også korleis internett kan vera ein ressurs og ein risiko for barn og unge, også i denne situasjonen.</p>	
<p style="text-align: center;">Relevant pensumlitteratur:</p> <p>Bøker:</p> <p>Hagen, Ingunn (2004/1998): Medias publikum. Frå mottakar til brukar? Oslo: Ad Notam</p>	

Gyldendal (173 s.).

Hagen, Ingunn og Thomas Wold (2009): Mediegenerasjonen. Barn og unge i det nye medielandskapet. Oslo: Samlaget. (160 s.)

Kompendium

Boyle, Karen (2005): "The effects of violence in the media." Media and Violence. Gendering the Debates. London: Sage.

Bushman, Brad J; Anderson, Craig A (2001): Media Violence and the American Public: Scientific Facts Versus Media Misinformation. American Psychologist Vol. 56, no.6/7. 477-489

Danah Boyd (2010): Social networked sites as networked publics: Affordances, Dynamics and Implications,. In The Networked self: Identity, community and culture on social network sites. New York :Routledge

Hall, Stuart (1980; 2002): "Encoding/Decoding." I: Stuart Hall, Dorothy Hobson, Andrew Lowe and Paul Willis (eds.). Culture, Media, Language. Birmingham: Routledge. s. 128-139.

Höijer, B. (2004): The discourse of global compassion: the audience and media reporting of human suffering. Media, Culture & Society © 2004 SAGE Publications (London, Thousand Oaks and New Delhi), Vol. 26(4): 513–531

Merendino A.; Dibb S.; Meadows M.; Quinn L.; Wilson D.; Simkin L.; Canhoto A.I. (2018) Big Data, Big Decisions: The Impact of Big Data on Board Level Decision Making. Journal of Business Research 93: 67-78

Morley, David (1992): "Television audience research: a critical history." In: Television, Audiences & Cultural Studies. London and New York: Routledge. s.45-59.

Schrøder K.C. (2015) News Media Old and New, *Journalism Studies*, 16:1

Sheldon P.; Bryant K. (2016) Instagram: Motives for its use and relationship to narcissism and contextual age . *Computers in Human Behavior* 58 (89-97)

Staksrud E; Ólafsson K.; Livingstone, S (2013): Does the use of social networking sites increase children's risk of harm? *Computers in Human Behavior* 29 (2013) 40–50

Sørenssen, IK. (2018): Disney's High School Musical and the construction of the tween audience. *Global studies of childhood*. Volume: 8 issue: 3, page(s): 213-224

Tuma, Regina M. (2013): «Media Psychology and It's History». In: Karen E. Dill (Ed.): *The Oxford Handbook of Media Psychology*. Oxford: Oxford University Press. P. 62-75.

Waldahl, Ragnar (2001): *Mediepåvirkning*. Oslo: Gyldendal. Kap. 6. s. 107-132.

Eksamenskrav:

Generelt:

I bedømmingen legges det vekt på at kandidaten faktisk svarer på det oppgaven spør om.

Ettersom det er hjemmeeksamen med alle hjelpemidler tillatt, legges det vekt på at det ikke er nok å gjengi pensum, men det må synes at kandidaten har forstått sammenhengene. Det legges vekt på at kandidaten klarer å velge ut de teoriene og begrepene fra pensum som er relevante for oppgaveteksten. At det er en sammenheng i hvilke teorier og begreper som dras fram for å belyse oppgaveteksten, er derfor viktig. At kandidaten finner egne, relevante eksempler trekker karakteren opp.

Videre legges det vekt på:

- at alle begreper forklares.
- en god struktur og god språkføring.
- en god drøfting er nødvendig for å få god karakter.

Det er mange ulike måter å besvare hver oppgave på. Det er så klart lov å ta i bruk innsikt man har tilegnet seg ved andre fag, men besvarelsen skal i all hovedsak fokusere på Medienes Publikum. Følgende gjennomgang er ment som eksempler på hvilke tema som vil være relevant for de enkelte oppgavene. **Det er ikke et krav at alle disse momentene skal være med for å få god karakter. Samtidig er det fullt mulig å supplere med andre momenter.**

Hva angår referanser er det ikke påkrevd med dedikert referanseliste. Studentene kan identifisere sentrale studier med forfatternavn i tekst, men det er ikke nødvendig å ha fullstendig referanse i egen liste.

Oppgave 1.

Relevante tema og teorier:

Effektforskning;

- Stimulus-respons, injeksjonsnål.
- Kultivasjonsteori: Vedvarende eksponering til TV innhold har små men signifikante effekter på hvordan publikum oppfatter verden.

Sosial læringsteori:

Publikum ser voldshandlinger i media, og senere, som et resultat av denne eksponeringen, så oppfører de seg mer voldelig enn det de ellers ville gjort. Modell-læring kan skje på følgende vis:

- Observasjonslæring
- Disinhibitering
- Affektiv endring
- Albert Bandura sine 'bobo-doll' studier fra 1960 årene: imiteringseffekter.

Betingingsteori (Behaviorisme):

- Sensitisering (følsomhetsøkning):
- Desensitisering (tilvenning):

Type effekter:

- Atferdseffekter: Handlinger blir gjennomført etter å ha sett tilsvarende i media.
- Holdningseffekter: Hvilke vedvarende tankemønstre som farger vår oppfattelse av miljøet.
- Kognitive effekter: Refererer til hva vi tenker på og hvordan medieinnhold blir bearbeidet.
- Fysiologiske effekter: De kroppslige forandringene som skjer gjennom eksponering til ulikt medieinnhold.
- Skille mellom kortidseffekter, langtidseffekter, utilsiktede, tilsiktede, indirekte og direkte effekter.
- Bushman & Anderson; Hevder det er en klar sammenheng mellom medie vold og aggresjon blant barn.
- Karen Boyle: Mener viktigere faktorer blir glemt når det legges for stor vekt på medie vold som årsak.

I drøftingen bør de gå inn på andre mulige effekter av medie vold enn voldelig atferd. Det kan være: Kognitive effekter, følelsesmessige, verdensanskuelse (for

eksempel om man oppfatter verden som mer voldelig), frykt, synet på konfliktløsning osv.

Oppgave 2

Denne oppgaven gir stort rom for tolkning. Her er det mange ulike tema som kan dekkes. F. eks. hvordan media kan påvirke folk mht. forholdet mellom nordmenn og innvandrere, frykttkultur, reklame, kjønnsroller, kropp, men det finnes sikkert andre relevante tema besvarelsene kan fokusere på. Det viktige er likevel at de klarer å benytte teorier fra pensum, og ikke bare kvalifisert syning. Det er en utfordrende oppgave å teoretisere.

Kandidaten kan diskutere hva som kan ligge i begrepet «påvirke». Kandidaten bør beskrive hvordan tradisjoner som effektforskning, bruksstudietradisjonen (uses & gratifications research), cultural studies-tradisjonen, resepsjonsforskningen og medieetnografien forstår påvirkningsbegrepet, for eksempel i form av endring av holdninger, kunnskap og atferd, eller som tilfredstilling av behov og forventninger. Det er også aktuelt å ta med hvordan publikums tolkning og meningsskapning er medvirkende til ulikheter i påvirkning. Betydningen av kontekst og andre påvirkningsfaktorer (som familie, skole og venner) kan også inndras.

Det er også relevant å diskutere hvordan man bør skille mellom ulike medier, mediesjangre, mellom fiksjons- og virkelighetsforankret vold, og hvilken funksjon voldsframstillingen har i historien eller framstillingen.

Relevant pensumstoff:

Cultural studies:

- Hegemoni, makt, tolkning, meningsproduksjon
- Massemedia som uttrykk for en dominerende ideologi i samfunnet: Både som viderefører av en eksisterende ideologi, og som arena hvor en opposisjonell ideologi kan komme til uttrykk.
- Ideologi i media.
- Minoriteter, kultur, subkultur, undertrykkelse av underordnede grupper.

Resepsjonsanalyse

- Referanserammer og kulturell bakgrunn.
- Mentale skjema.

- Tolkning og publikums aktive deltagelse i meningsdannelsen.

- Kognisjon

Effektforskning

- Kultivasjonsteorien

- Dagsordenfunksjonen.

- Taushetsspiralen.

- **Bruksforskning:** Ser publikum som aktiv i betydning selektivt bruk.

Oppgave 3

Kandidaten bør ha ein diskusjon om korleis det å ha digital undervisning og vera nøydd til å opphalda seg mest mulig heime truleg aukar barn og unges mediebruk. Sentrale begrep frå «Uses & Gratifications»-tradisjonen som bruk, behov, utbytte og mediefunksjonar som informasjon, underholdning, integrasjon og sosial kontakt, samt styrking av personlig identitet bør med. Å få med kritikk og nyutvikling av bruksstudietradisjonen er eit pluss.

I Corona-situasjonen vil ulike media/internett vera viktige ressursar for barn og unge: for heimeundervisning, kontakt med venner via SnapChat, men også for å ha det artig, med alt frå TikTok til seriar, filmar og gaming med Fornite, Minecraft og andre populære spel. Ulike typar risiko som bør med i oppgåva: gi ut personleg informasjon, pornografi, hatefullt eller valdelig materiale, digital mobbing og trakassering, uønska seksuelle kommentarar, og framande interntettkontaktar som fører til farlege møter (med til dømes pedofile).

Det er også eit pluss dersom oppgåva inneheld diskusjon om mediebruk, og om internett som ressurs og risiko også tematiserer korleis dette varierer med alder og kjønn.

Karakterbeskrivelse: bokstavskarakter

symbol	betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier.
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Faglærer / oppgavegiver:

Navn: Lea Loncar/Thomas Wold/Ingunn Hagen

Sted / dato: Trondheim 14.4.2020